

Szczecin, 1 września 2017 r.

Stowarzyszenie Sieć Obywatelska
Watchdog Polska
ul. Ursynowska 22/2
02-605 Warszawa

395/BW/SOWP/2017/SOBW

Sąd Rejonowy

za pośrednictwem

Prokuratura Okręgowa
w Warszawie
ul. Chocimska 28
00-791 Warszawa

sygn. akt **PO I Ds 195.2017**

ZAŻALENIE NA POSTANOWIENIE Z 21 SIERPNIA 2017 R.

o sygn. PO I Ds 195.2017
o odmowie wszczęcia śledztwa

Niniejszym na podstawie art. 306 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (dalej jako: KPK”) stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska (dalej jako: Stowarzyszenie) składa zażalenie na postanowienie z 21 sierpnia 2017 r. (doręczone 25 sierpnia 2017 r., sygn. PO I Ds 195.2017) o odmowie wszczęcia śledztwa.

Postanowieniu temu **Stowarzyszenie zarzuca obrazę przepisów:**

- art. 4 KPK, poprzez pominięcie istotnych okoliczności świadczących o popełnieniu przestępstwa,
- art. 17 § 1 pkt 1 i 2 KPK, poprzez uznanie, iż nie zachodzą znamiona czynu zabronionego,
- art. 61 ust. 2 Konstytucji RP, w zakresie w jakim przepis ten stanowi o tym, że konstytucyjne prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej obejmuje uprawnienie do wstępu na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej, pochodzących z powszechnych wyborów, poprzez błędne przyjęcie, że nie doszło w niniejszej sprawie do naruszenia konstytucyjnego uprawnienia,
- art. 61 ust. 3 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, w zakresie w jakim przepisy te wysławiają przesłanki ograniczenia konstytucyjnego prawa do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej (obejmującego uprawnienie do wstępu na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej, pochodzących z powszechnych

wyborów), poprzez błędne przyjęcie, że ograniczenie konstytucyjnego prawa wskutek wydania przez Marszałka Sejmu RP Zarządzenia nr 7 z 14 lipca 2017 r. w sprawie zapewnienia spokoju i porządku na terenach i w budynkach pozostających w zarządzie Kancelarii Sejmu, jest konieczne w demokratycznym państwie prawa i że odpowiada wymogowi proporcjonalności,

- art. 23 ustawy o dostępie do informacji publicznej, w zakresie w jakim stanowi o tym, że kto, wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi, nie udostępnia informacji publicznej, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku, poprzez błędne przyjęcie, że nie doszło do wypełnienia znamion czynu zabronionego, stypizowanego w tym przepisie.

Podnosząc powyższe, Stowarzyszenie wnosi o **uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

I.

W skierowanym zawiadomieniu o możliwości popełnienia przestępstwa Stowarzyszenie wskazało, że Marszałek Sejmu wydał zarządzenie nr 7 z 14 lipca 2017 r. w sprawie zapewnienia spokoju i porządku na terenach i w budynkach pozostających w zarządzie Kancelarii Sejmu. Na jego mocy zawieszono „do dnia 21 lipca 2017 r. do godziny 24:00 prawo wstępu do budynków pozostających w zarządzie Kancelarii Sejmu osobom, którym wstęp i wjazd przysługuje na podstawie jednorazowych kart wstępu i list imiennych, o których mowa odpowiednio w § 5 ust. 1 pkt 7 i 9 zarządzenia nr 1 Marszałka Sejmu z 9 stycznia 2008 r. w sprawie wstępu do budynków pozostających w zarządzie Kancelarii Sejmu oraz wstępu i wjazdu na tereny pozostające w zarządzie Kancelarii Sejmu” (§ 1 zarządzenia Marszałka Sejmu nr 7 z 14 lipca 2017 r.).

W zaskarżanym niniejszym postanowieniu o odmowie wszczęcia śledztwa wskazano, że:

Działanie Marszałka Sejmu uznać należy za zgodną z prawem realizację przysługujących mu uprawnień (str. 3 postanowienia)

W uzasadnieniu wskazano, że wydanie zarządzenia jest związane z zachowaniem przez Marszałka spokoju i porządku oraz zapewnieniem bezpieczeństwa Sejmu i Senatu. W uzasadnieniu postanowienia wskazano także, że uprawnienie z art. 61 ust. 2 Konstytucji RP nie ma charakteru absolutnego oraz że może podlegać ograniczeniom stosownie do art. 61 ust. 3 Konstytucji RP.

II.

Czyn zabroniony polega nie na tym, że wskazane Zarządzenie zostało wydane bez podstawy prawnej, czy też że Marszałek Sejmu RP nie ma uprawnień do wydawania tego typu zarządzeń. Natomiast czyn zabroniony polega na nieproporcjonalnym, zbyt ekstensywnym i nieznaającym podstaw ograniczeniu konstytucyjnego uprawnienia

obywateli i obywaterek do wstępu na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej, do których należy Sejm RP.

Ani potrzeba zachowania spokoju i porządku w parlamencie, ani zapewnienie bezpieczeństwa Sejmu i Senatu RP nie mogą uzasadniać prewencyjnego zakazu wstępu obywaterek i obywateli do budynków parlamentu.

III.

Raz jeszcze należy wskazać, że zgodnie z art. 61 ust. 1 zdanie 1 Konstytucji RP obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. Zgodnie zaś z art. 61 ust. 2 Konstytucji RP, prawo do uzyskiwania informacji obejmuje wstęp na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów, z możliwością rejestracji dźwięku lub obrazu.

Podobnie stanowi art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, zgodnie z którym posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów są jawne i dostępne. Nie ulega w sprawie wątpliwości, że kolegialnym organem pochodzącym z powszechnych wyborów jest Sejm RP.

W opisanym stanie faktycznym doszło do prewencyjnego zakazu wstępu obywatelkom i obywatelom, niebędącym przedstawicielami władzy lub mediów, wstępu na posiedzenie Sejmu RP. Jest to działanie niedopuszczalne.

W żaden sposób nie można zaakceptować prewencyjnego zakazu wstępu do budynków Sejmu RP i Senatu RP. Zrozumiałe jest, że osoba wchodząca do budynków Sejmu RP i Senatu RP jest sprawdzana pod kątem m.in. wnoszenia niebezpiecznych przedmiotów. **To pozwala na zapewnienie porządku i bezpieczeństwa Sejmu i Senatu RP, co ma uzasadniać wydanie Zarządzenia.** Wynika to z tego, że prawo do informacji w zakresie wstępu na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej doznaje ograniczenia ze względu na m.in. bezpieczeństwo państwa, co jest konsekwencją art. 61 ust. 3 Konstytucji RP, jednakże ograniczenie to musi być konieczne w demokratycznym państwie prawa i musi odpowiadać wymogom proporcjonalności stosownie do art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Marszałek Sejmu RP nie przedstawił adekwatnych i rzeczywistych argumentów, które miałyby uzasadniać takie rozwiązanie.

Jednakże **oparcia w przepisach Konstytucji RP nie znajduje prewencyjny zakaz wstępu do budynków Sejmu RP i Senatu RP.** Ograniczenie takie nie znajduje uzasadnienia w wartościach, ze względu na które prawo do informacji może być – zgodnie z art. 61 ust. 3 Konstytucji RP ograniczane, tj. ochronę wolności i praw innych osób i podmiotów gospodarczych oraz ochronę porządku publicznego, bezpieczeństwa lub ważnego interesu gospodarczego państwa. Ponadto w żadnym razie nie jest to ograniczenie konieczne w demokratycznym państwie prawnym, ani też nie spełnia wymogu proporcjonalności ograniczeń (art. 31 ust. 3 Konstytucji RP).

Istotą państwa demokratycznego jest fakt, że parlament jest miejscem debaty publicznej. Obywatele i obywatelki, jako sprawujący władzę zwierzchnią w Rzeczypospolitej Polskiej, mają prawo tej debacie się przysługiwać podczas osobistej obecności na posiedzeniu kolegiального organu władzy publicznej, pochodzącego z powszechnych wyborów, jakim jest Sejm RP.

IV.

Nie ma doniosłości prawnej okoliczność, podnoszona w uzasadnieniu zaskarżanego niniejszym postanowienia, że

„(...) w realiach niniejszej sprawy prawo do informacji o działalności organów władzy publicznej (skutecznego jej uzyskania) nie zostało naruszone, gdyż opinia publiczna była o pracy Sejmu RP i jej wynikach, informowana choćby poprzez komunikaty prasowe, wypowiedzi posłów, konferencje, o bieżącej relacji medialnej nie wspominając (ograniczenia z opisywanego zarządzenia nie dotyczyły osób wymienionych w § 5 ust. 1 pkt 4 i 5 zarządzenia nr 1 z dnia 9 stycznia 2008 r., a zatem nie dotyczyły przedstawicieli prasy i obsługi technicznej dziennikarzy) (str. 3 zaskarżanego postanowienia).

Artykuł 61 ust. 2 Konstytucji RP zapewnia *expressis verbis* prawo do wstępu na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej, pochodzących z powszechnych wyborów. Jest to inna forma pozyskiwania informacji o sprawach publicznych, niż w drodze uzyskiwania informacji przez środki masowego przekazu, bowiem umożliwia osobistą obecność w miejscu i w czasie działania organu władzy publicznej. Gdyby przyjąć stanowisko wyrażone w postanowieniu, okazałoby się, że gdy dokonywana jest transmisja obrad kolegiального organu władzy publicznej, pochodzącego z powszechnych wyborów, to wówczas nie ma potrzeby zapewniania realizowania art. 61 ust. 2 Konstytucji RP. To by oznaczało, że *de facto* wskazany przepis konstytucyjny jest zbędny, co świadczy o błędnym dokonaniu wykładni.

W związku z powyższym Stowarzyszenie wnosi jak we wstępie.

Załącznik:

- wydruk KRS Stowarzyszenia.